

A 1934 IV.



SD 4265

CINERES ALLEMANNICI,  
fogest:

**Kázanj o Ohnj / fterijm**  
Roku tohoto běžsčyho 1639. dne 22  
Měsíce Října o hodině osmé podvečer, w  
Lipci Německé w Widěku Liptowském, sedm  
nácte domů sewššim Obiljm a ginyými  
wěcmi gest spáleno a w po-  
pel obráceno.

Včiněné za tím tam že w Chrámě Bo-  
žím třidecátého dne Měsíce Října / t. g. w  
Neděli dewatenáctau po S. Trogich / a to gať pro  
napomenutj a wštrahu neřagich / tak y  
pro potěšsenj wšsech smutných  
a plačjých

**Kněze Jáně Lochmanná Zprávce**  
Cyrkwe Krystowy w Německé Lipci.

**Psalmo 127. v. 1:**  
Nebudeli Hospodin ostrjhati Města/  
nadarmo bdi strážný.

**Wytisťeno w Trenčijně v Wácslawě**  
**Wofála.**

*Z knihovny Cliboka Zechy 1748*







*Augustinus.*

Abundant in genere humano tribulationes;  
 alius damno affectus plangit; alius orbitate  
 percussus luget; alius à patria exulans mæret;  
 alteri vinea grandinata est, alius inimicum pa-  
 titur ex amico.

*Hic ergo tibi vestigal  
 Deus indixit Orationis.*



**Kázání**

Věiněné w Chráme

děli dewátenáct

Lita

V

Wegmému twém  
 dliwý a w skutcích  
 wšemohaucý/ genž  
 wsecký ty, genž do  
 twým pohrdagj/nap  
 tamí hodně a slusn  
 milugjcy tebe před n  
 stwým waruges: zač  
 žnau kázanj y poslauc  
 tého/degž abychom n  
 brotu se rozpomjnagj  
 byti/ wsech hějchů a  
 hati/a tak potomně w  
 tak y věčných vgjti.

**E**gmilegssj w  
 máme dewátenáct  
 ku kterčžo Předf  
 li Ewangelium wzatě z Kap  
 w němž se zmjnta činj o člow





## Kázání o Dni:

Učiněné v Chrámě Německé Lipci / v Ne-  
déli devátenáctau po S. Trojici;

Leta Páně 1639.

### Votum.

Wegmému twém Nleyšwětěgššim sprawe  
dliwý a w skutcích neobsáhly Pane BOŽE  
wšsemohaucý / genž w hněwě swém přisněm  
wšsecky ty, genž dobrotau a showjwáním  
twým pohrdagj / naposledy rozličnými poku-  
tami hodně a slusně trescess; na proti pak  
milugjcy tebe před wšseligakým nebezpečn-  
stwým warugešs: začjname práci tuto nábo-  
žnau kázání y poslauchání slowa twého swa-  
těho / degž abychom na twau Otcowstau do-  
brotu se rozpomjnjagjce / mohli pobožně žiwi  
byti / wšsech hějchů a neprawostj se wystěj-  
hati / a tak potomně wšsech pokut gať časnych  
tak y wěcných vgsti. Amen.

**D**agmilegššj w Krystu Pánu: Dnes Parascē-  
máme devátenáctau Neděli po S. Trojici / ve Con-  
tu kterčto Předkové a Staršj náši / pořáda-  
li Ewangelium wzatě z Kapitoly dewátě S. Matausse / mam E-  
w němž se zmjnká činj o člověku dnau zlámaném / a nebo  
A ij sšlakem

Parascē-  
ve Con-  
tinens sū-  
mam E-  
vangelij.







Krysta Pána samým  
y na těle, gest vzdra-  
summowně toto troge  
we; stauj nám toto  
abychom z něho věili se  
powaha lidské žiwota  
oně / psotně / a mnohý  
mluwj Syrach w 40.  
eno gest každému člo-  
m / odebne w němž wy-  
w němž se nawráti k  
obowě w kapitole 7.  
rápenj / aniz se z Země  
tak jako giffry z vhlj  
ládá se w Ewangeli-  
wánj se wisseligakých  
adž Krystus Pán při  
předewssmi wěcmi  
to / že ffundament a  
osti nassich gest hřich /  
možnosti wstříhati a  
o / co Krystus Pán v  
který za osm a třidce-  
iněn : nikoli wje ne-  
ilo. Potřetj / a naz  
nessnjho Ewangeli-  
stus Pán widěl wjz-  
ho k němu přinesti :  
s námi dēge. On  
10. On widěl žizeň  
eg. 19. modlitbu a  
stz

stz Toblaffe. Tob. 3. A poněwadž gest werný / nedo-  
pusťj nás pokaušeti nad nassi možnost 1 Kor. 10. Ano  
misto nyněgijho ssauženj nasseho / přewelmi weliké wěčné  
stáwn brjme nám způsobj 2 Kor. 4. k Rjm: 8. Gine wě-  
cy kterebj z Textu dnešnjho Ewangeliu měly ozná-  
mené býti / na ten čas zanechám / az přejmý nešťastného  
tohoohně / který wiera Lhden o hodině osmé podweier  
wzessel / a škodu welikau / gať na domjeh / tak také y na D-  
bilj učinil / Kázanj učinjm. Ku kterěžto prácn Kázanj  
y postauchánj Slowa Božjho / prwe nežli přistaupjme /  
pokorjce se pod mocnau ruky Božj, takto se ponepprwé  
pomodlme / zē.

Tob. 3.  
v. 1. 24.  
1 Cor: 10  
v. 13.  
2 Cor 4.  
v. 13.  
Rom. 8.  
v. 19.

TEXTUS. Jerem: 17. v. 27.

Takto prawj Pandownj Hospodin: Ge-  
stliže neposlechnete mne / abyssťe swětili  
den sobotnj / a nenošyli břemen / chodjce sk-  
ze brány Geruzalemské w den sobotnj / tedy  
zanjtm oheň w branách geho / kterýžto z žj-  
ře paláce Geruzalemské / a nevhafne.

Exordium ex c. 10. v. 31. Heb.

Negmilegšj Křestiane / předrahau Krowj Pána a  
Spasitele nasseho Gezu Krysta wylaupteni : Spi-  
sowatel Epistoly k Židům w kap. 10. mezy ginhmi  
řečmi mluwi o Pánu Bohu takto : Horrendum est in-  
cidere in manus Dei viventis. t. g. Hrozněť gest v-  
padnauti w ruce Boha žiwého. Nebo, ačkoli on gináče  
gest ljtostiwý a milostiwý Hospodin / dlaho showjwagi-  
ch a mnohého milosrdenstwj / gať se tak nazývá w Žal:  
103. Exodi. 34. Num 14. A wssak řdž widj přewrá-  
A iij cenost

Psal. 103  
v. 8.



Exod. 34

v. 6.

Num. 14

v. 18.

6

cenost/bezbožnost/a nenapravitelnost lidstau / tedy ne  
může se na to dále skrže prstij dítati/ ale činitele nepravom  
sti w hněwu své přehlivosti rozličnými Plágami a poku  
tami obyčej má trestati / tak aby aspoň tudy zmudřeli / a  
skrže prave pokání k geho Božské welebnosti se obrátili.  
Příklad hněwu Božího pro hřích naše měli jsme více  
ra Zeden o hodině osmé podvečer w Městečku tomto  
kdežto skrže oheň nenadálý netoliko některý domové pře  
dnější kázu wžali / ale také y Obilj / kteráž malíčko před  
tím do stodol bylo shromážděno/ a přes celý Rok k wží  
wenj slaužiti mělo/ gest spálené/ a w popel obrácené. Za  
kowanu pak škodu a pokutu komu připsowati / a na toho  
naučiti budeme? Zagistě na žádného gineho / než sami  
na sebe/nebo, zhřešili sme y s Otci našimi / neprávě sme  
činili a bezbožnost páchali Žal. 106. A protož chceme  
za tím takových pokut vjíti/ tedy o to se starejme / aby  
chme pobožný a silechetný život wedli / Nebo gestli to v  
činjme/obráti Pán Bůh náš milosrdenský své k nám /  
a neopustí nás do konce Judyt 7. Aby pak L. W. z Te  
xtu tohoto již přečteného / mohli sobě některé potřebné  
naučení zachowati / vmjnil jsem L. W. jednu Stránku  
předložiti/ kteráž bude.

Psa 110

v. 6.

Judith

7. v. 19.

**O Ohni, a nebo o škodách ohnivých ; A**  
odkudby ony vznikaly a pocházely.

#### TRACTATIO Loci.

**S**tránce této již oznámené tři věci rozvažowati  
budeme ;

**P**onejprvé / Z jakých přjcin se to dě  
je/že často kráte Oheň na lidi připadá/ a jim  
škodu

škodu welikau činj.

**Podruhé:** Co Pán Bůh  
hněm minj a obinysli.

**Potřetj:** Kterak se ma  
wé ohnivé Plágy chowati

**E**o se první věci dohře/totizto  
přjcin dalo / že oheň

připadá a jim škodu welik

**W.** wědět a znáti/že takowj náš  
mezo giny mi tři se nacháregj.

takowj oheň Ex natura sive cau  
cy přirozených / jako, kdž přjstij

Skunce za mnoho dni / bez posmo  
děl z sebe wydávagich, trwá / s

wětří se často rozpaluge, tráwa a b  
a potocy wysýchagj/chrastí a horj

které gsau na takowých místech a  
prosto skunce na ně bige a dotjrá.

Roku po Narození Krysta Pána j  
bylo/že stromové w horách se zap

ty weliké jako gest Manus a Lab  
na druhau brsti mohli. Podobně s

w Polskeg mnohá Města Městeč  
páčiivosti sau zkázené a wniweč ob

ti také Roku 1615. t. g. před 24. R  
ká suchota/že wětšj nepamatowali

bo wice měli. Studnice a Potoky  
schly: Mlegny pro nedostatek wod

wy obilj na pět y na osm mjl / aby s



naprawitedlnost lidſkau / tedy ne-  
prſty dſiwati / ale činitele neprawo-  
voſti rozličnými Plágami a poku-  
ſi / tať aby aſpoň tudy zmudřeli / a  
ho Božſké welebnoſti ſe obrátiti.  
o pro hřichy náſſe měli gſme wče-  
te podwečer w Měſtečku tomto /  
kdy netoliko někteří domowe pře-  
tať y Obilj / kterěz maličko před  
mážděno / a přeſ celý Roť k wyži-  
pálené / a w popel obrácené. Za-  
tu komu připisowati / a na koho  
ſtě na žádného gineho / než ſami  
y 8 Otcy náſſimi / neprávě ſme  
li ſal. 106. A protož chceme li  
giti / tedy o to ſe ſtaregme / aby  
žiwot wedli / Nebo geſtli to v  
náſſi miſoſrdenſtwj ſwě k nám /  
udn 7. Aby pak L. W. 3 Te-  
/ mohli ſobě některé potřebné  
il gſem L. W. gednu Stránku

ſtádách ohnivých ; A  
nikaly a pocházely.

10 Loci.

imeně tři věci rozvažowati

akých přjcin ſe to dě-  
na lidi připadá / a gim  
ſtkodu

ſtkodu welikau činj.

Podruhé: Co Pán Bůh takowým to o-  
hněm minj a obmyſlj.

Potřetj: Kterak ſe magj lidé w čas taťo-  
wé ohnivé Plágy chowati a zprawowati.

**E**o ſe prwnj věci dothče / totižto / Z gaťýchby ſe to  
přjcin dalo / že oheň čaſtokrátě na lidi  
připadá a gim ſtkodu welikau činj? Magj L.

W. wěděti a znáti / že takowj náſtrogowě a nebo přjcin  
mezy gimými tři ſe nacházej.

Ex natura ſive cauſis Phyiſicis. t. g. Z wě-  
cy přirozených / gaťo, kdnž přjliſná pálcimowſt a horkowſt

Slunce za mnoho dni / bez poſſmaurnoſti Dlebe a oblaků  
dělſt z ſebe wydáwagjých, trwá / ſkrze kterauž horkowſt po-

wětrj ſe čaſto rozpaluge, tráwa a byliny wadnau / ſtudnice  
a potoky wyſſychaj / chraſti a hory ſe zapalugj / obzwláſtě

které gſau na takowých myſtech a wyſſích poſtaweně / kde  
proſto ſlunce na ně bige a doſjrá.

Aventinus piſſe / že  
Roťu po Naroděnj Krſta Pána 1145. takowě horkě léto

bylo / že ſtomowě w horách ſe zapalowali / a že ſkrze potoky  
ly weliké gaťo geſt Manus a Labe / lidé od gedné ſtrany

na druhau brſti mohli. Podobně ſe ſtalo Roťu 1473. že  
w Polſkeg mnohá Měſta Měſtečka a Dědiny od takowě

pálcimowſti ſau zkaženě a wniweč obrácene. Za náſſi pamě-  
ti taťe Roťu 1615. t. g. před 24. Roťy takowá byla weliká

ſuchota / že wětſſi nepamatowali lidé / kterj let 80. a ne-  
bo wjce měli. Studnice a Potoky na mnohá myſtech wy-

ſchly: Mlegny pro nedoſtatek wody puſté ſtáli. Z Mora-  
wy obilj na pět y na oſm mj / aby ſe mohlo zemletj / wože-

no.

Originem.

Intentionem.

Imprudentiam.

Primā  
Circum-  
ſtanti-  
Unde  
proveni-  
ant incē-  
dia.

I. Ex na-  
tura.



no bylo. Dobytěk také k napájení na dvě míle y dále  
honěn byl. Metolík pak pálcivost slunečná takové věci  
působí/ ale také y z země vycházejících oheň škodu lidem  
velikau činí. W Kragině Sylycij gest hora gedna  
Ethna řečena/ kterážto časem se zapaluje / a oheň od sebe  
vydává/ tak že skrze něj Města a Dědiny w popel se o-  
bracejí/ a pusté zůstávají. A w Hystorich čteme/ kte-  
rá Město veliké Catana skrze takový oheň z země wy-  
cházejících gť vypáleno a w niweč obráceno. Při kterémž  
Městě toto gest paměti hodné/ že kdýž z něho geden každy  
wen pospíchal / aby mohl život svůj zachowati/ byli tam  
dwa starj a wěkem sessj Manžele/ muž a žena / kterjžby  
byli w ohni zahynuli/ kdýby gich nebyli dwa gegich syno-  
wé na ramenách svých wen z Města newynesli. Co sežjho.  
Stalo/ kdýž tito synové pospíchali s svým Rodiči/ do láho  
dá Hystorya o nich to/ že kdýž sli / tedy oheň z cestj gimto  
vstupoval a přeč vyhýbal. Erubuere pios juvenesto dābel  
attingere flammā. Z té příčiny také obywatelé Městřice/ skrze  
sta toho/ kdýž ti dva synové zemřeli / Knížetšj pohřeb líč  
gim učinili / a každého roku za tjm památku gegich sobě  
připomínali. Kdežto zachowati máme/ kterak y Pohaslidšeho  
ně/ kterjž wšak bez známosti Božj byli/ wěrnost/ lásku a po-  
ctiwoš Rodičům profāzanau/ obnec měli wšim dobrým díně  
odplacowati a wynahrazowati. Roku 1538. při Městě  
Puteolis w Kragině Wlasce stalo se / že země na gednom  
místě na wrch se wydula / tak že takowa veliká byla/ row-  
ně jako hora nēgala. Kdýž se pak tak wydula a na wrch  
wypala/ a tjm w náhle se rozpušla / a s velikým hlukem  
a hrmotem / oheň/ vhlj/ popel/ kamenj/ Pšek w tak  
fem množstwj od sebe wydávala/ že domy celé přikryla/  
k tomu také množstwj lidi a dobytka o život připravila/  
y studnice a Řeky zasypala/ rostj y zahrady pokazyla.

De  
Monte

monte Vesuvio / t. g. o hoře ta-  
pise se to/ že ona také oheň od sebe  
by pak a z gake příčiny se to dalo/ že  
Plinius chčegice se domědēti na pří-  
na to místo nesti/ ale od toho ohně a  
tak že se odtud zase domůw nenaw-  
est dubitare de occultis, quā-  
t. g. lépe gest o tagných a skrytých  
nežli o negistých a neznámých se há-  
th Augustinus při wyflabu první  
A tak ponejprwe ex causis physis  
rozených oheň častokráte pocházj /  
ným wěcem škodu velikau činj.  
Podruhē pocházj oheň Ex ma-  
zlobiwosti Diábelšē/ wšak nespro-  
něžli o negistých a neznámých se há-  
th Augustinus při wyflabu první  
A tak ponejprwe ex causis physis  
rozených oheň častokráte pocházj /  
ným wěcem škodu velikau činj.  
Podruhē pocházj oheň Ex ma-  
zlobiwosti Diábelšē/ wšak nespro-  
něžli o negistých a neznámých se há-  
th Augustinus při wyflabu první  
A tak ponejprwe ex causis physis  
rozených oheň častokráte pocházj /  
ným wěcem škodu velikau činj.

W



f napágenj na dvě míle y dále  
pálciwost slunečná takowé wěcy  
wycházegich oheň škodu lidem  
agine Sylcij gest: hora gedna  
asem se zapaluge / a oheň od sebe  
Města a Dědiny w popel se o  
gi. A w Hystorich čteme / kte  
na srze takowý oheň z země wy  
w niweč obráceno. Při kterémž  
odně / že kdýž z něho gedne každý  
žiwot swýg zachowati / byli tam  
Manžele / muž a žena / kterjžby  
by gich nebyli dva gegich syno  
en z Města newynestl. Co se ži  
spjchali s swými Rodiči / doflá  
udy sli / tedy oheň z cestý gimto  
l. Erubuere pios juvenesto dābel  
té přejiny také obywatelē Mě  
we žemřeli / Knižetšký pohřeb lí  
u za tím památku gegich sobě  
howati máme / kterak y Poha  
i Boží byli / wěrnost / lásku a po  
au / obnecg meli wšim dobrým  
watt. Roku 1538. při Městě  
te stalo se / že země na gednom  
ak že takowa weliká byla / row  
ž se pak tak wdula a na wrch  
ozpuřla / a s welikým hlukem  
el / kamenj / Pšesť w tak welis  
wala / že domy celé přikryla / a  
dobytka o žiwot připravila /  
pole y zahrady pokazyla. De  
Monte

monte Vesuvio / t. g. o hoře tak řečené w Campanji  
píše se to / že ona také oheň od sebe wen wydává: Odkud  
by pak a z gake přejiny se to dālo / žádný nemůže powědit.  
Plinius chtějce se dowěděti na přejinu této wěcy / dal sebe  
na to místo nesti / ale od toho ohně a dymu gest zaduseny /  
tak že se odtud zase domůw nenawrátil. A tak melius  
est dubitare de occultis, quā litigare de incertis, Augusti  
t. g. lépe gest o tagných a skrýných wěcech pochobowati / si ad lite  
nežli o negistých a neznámých se hádati mluwj Dtec swa. 8. cap: 50  
th Augustinus při wpslabu prwnj Knihy Mogžissowj.  
A tak ponejprwe ex causis phycis / a nebo z wěcy přis  
rozených oheň častokráte pocház / a gak lidem tak y gi  
ním wěcem škodu welikau činj.  
Podruhē pocház oheň Ex malitia Diaboli, t. g. z 2. Ex ma  
zlobiwosti Diábelšké / wšak nesprostě / ale z dopustěnj Bo  
zho. Za času Joba gakž poznati můžeme z Kapitoly ge  
ho prwnj / Diábel oheň z powětří wrhl na zem / kterýmž  
l. Erubuere pios juvenesto dābel šatanásš pomzbuze hrozne a strassliwé powěs  
te přejiny také obywatelē Mě  
we žemřeli / Knižetšký pohřeb lí  
u za tím památku gegich sobě  
howati máme / kterak y Poha  
i Boží byli / wěrnost / lásku a po  
au / obnecg meli wšim dobrým  
watt. Roku 1538. při Městě  
te stalo se / že země na gednom  
ak že takowa weliká byla / row  
ž se pak tak wdula a na wrch  
ozpuřla / a s welikým hlukem  
el / kamenj / Pšesť w tak welis  
wala / že domy celé přikryla / a  
dobytka o žiwot připravila /  
pole y zahrady pokazyla. De  
Monte

2. Ex ma  
licia Di  
boli.  
Job 1. v.  
16

Vide in  
Theatro  
Histor.  
Hondor  
fij narra  
tionem  
Grego:  
Pontani  
de duob  
nobilib  
sub 2. Pr  
ce: pag:  
mihi 127

chom



chom veľkého nepriateľa proti sobe měli ďabla / ktorých se  
 veľice z toho raduge / kedy nám může na duši / na těle / na  
 statku y na počtivosti a dobrém gměnu škoditi. A protož  
 nemáme sobe bezpečně počínati / ale máme se modliti / bděti  
 a strážlivy býti / tak aby chom nevpadli do jeho pokussenj /  
 gať ož z strany této věcy nás napemjná S. Petr. 5.  
 1. Per. 5. mluvíce takto : Strážlivy buďte a bděte : nebo  
 v. 8. protivník váš ďábel, gaťo lew tvaucý oba  
 chází, hledage kohoby sežral : gemužto odo  
 pjregte sylnj gsauce v wjře.

3. Ex Ho  
 minibus  
 idq.

1.  
 Furor

2.  
 Per Ne-  
 gligenti-  
 am.

Potrěti / pochází oheň Ex hominibus t. g. od lidí /  
 a to rozličným způsobem : Poněprwe Furo belli t. g.  
 w pozdvižení wogenském / kedy w čas wálky a nepokoje  
 nepřítel w pádu a w tržení činj do fraginy / a mezy ginými  
 věcmi gať Města tak w Dědiny ohněm káž a hubj / gaťo  
 učinil Jozue s Gerychem / lid Izrahelský s Gabaonitřky  
 mi / Řekové s Trogou / Řimane s Karthaginenskými / a  
 tak dále. Podruhé / pochází oheň z neopatrnosti / kedyžto li-  
 dé s světlelem nemůdře se spravugj / buďto okolo stámy a se-  
 na / buďto okolo lnu a konopj / buďto okolo sladu / pálené /  
 a nebo piwa wařenj / gaťž to příkladové sau mnozj / kte-  
 rýchž není potřeby oznamowati. Kdežto dáwa se Naučení  
 poněprwe Otcům čelednjm a matkám čelednjm / aby pil-  
 ný pozor měli na domy y přibytky své / a s ohněm maudře  
 a opatrně zacházeli / tak aby ani sami sobe ani giných do-  
 škody newalili. Podruhé / dáwa se napomenutj worchno-  
 sti / aby nebyla leniwá a ospánliwá / ale opatrná a prozře-  
 dlná / tak aby wčas takowé nešťestj měla pohotowé potře-  
 bné věcy / kterýchž odvrácení a přetržení ohněa sau potře-  
 bné / gaťo háky / čebrjky / wědra a tak dále : Má také Wrch-  
 nosti takowé odkterýchž z neopatrnosti oheň wysšel wedle  
 práwa

wa svého sstráffati a trestati / gať  
 dáwa sám Pán Bůh Exodi. 22.  
 služebníka svého takto : Wssell-  
 ni / a zhořelby stoh / humno / neb  
 hradi ten kdo zapálil to což sho-  
 řo oheň z zlobivosti z hněwu / z  
 kdo nepřege bližnjmu swému to  
 své štědré ruky požehnati račil :  
 li ďablu kterémuž slauží oheň po-  
 že w Měste Konstantynopoli Jer-  
 kteráž gj od ďabla přinesená by-  
 řez do čtvrtého dne hořelo / tak  
 kněgšho / nedražšho y několik  
 a w níweč obráceno. Počtwrt  
 gafowj gsau mnozj Žebráci /  
 ni / kterj peníze berau od Židů /  
 Božjho nepřátel / a tak potom  
 ni / a neb cokoliwěť giného.  
 zle čeládky / od služebníků / neb  
 negafowj hněw na své Pány  
 hli nad nimi wmysliti / obněg  
 gich zapalowati / gaťož se stalo  
 stě Vadvu / kdež wjše půltřet  
 shořelo od ohně kterj negafy l-  
 dloží w domě Pána svého.  
 kedy od Panů tyranských / kterj  
 brého nepřegj / než w secko zle  
 Řimský co mohl zleho učiniti  
 Gedenoho času na několik a m-  
 podpáliti / tak že sřze takowj  
 řelo : Ano kedy Město hořelo  
 s velikau radostí a weselostí



proti sobě měli ďábľa / kterž se  
nám může na duši / na těle / na  
dobrém gměnu škoditi. A protož  
ejnati / ale máme se modliti / bděti  
om nevpadli do geho pokussenj /  
nás napomjňá S. Petr. 1. Pet. 5.  
glivj Buďte a bděte: nebo  
bel, gačo lew traučy oba  
oby sežral: gemužto odo  
v wjře.

Ex hominibus t. g. od lidj /  
: Ponenprwe Furo belli t. g.  
a / kdnž w čas wálky a nepokoge  
nj činj do fraginy / a mezy ginými  
Dědiny ohněm káž a hubj / gačo  
lid Izrahelský s Gabaonstským  
Rjmane s Karthaginenskými / a  
ž oheň z neopatrnosti / kdnžto li  
prawugi / buďto okolo stámy a se  
nopj / buďto okolo stádů / pálení  
to° příkladové sau mnozj / kte  
owati. Kdežto dáwá se Naučení  
nim a matkám čelednjm / aby pil  
přibytky své / a s ohněm maudče  
by ani sami sobě ani giných do  
hě / dáwá se napomenutj / wrochno  
spánliwá / ale opatrná a prozřete  
e° nešestj měla pohotové potře  
enj a přetrženj ohněa sau potřeb  
dra a tak dale: Má také Wrech  
zneopatrnosti oheň wysel wedle  
práva

wa swého štráštati a trestati / gačj gim k tomu náwěštj  
dáwá sám Pán Bůh Exodi. 22. mluwjce škrze Možjše  
služebnjka swého takto: Wyssellibj oheň / a chytikobj se tr  
nj / a zhořekbj stoh / humno / neb stogate obilj / nebo pole / na  
hradj ten kdo zapálil to což šhořelo. Potřetj / pocház  
ž oheň z zlobiwosti z hněwu / z zlé wůle a záwisti / kdnž ně  
kdo nepřege bližnjmu swému toho což gemu Pán Bůh z  
swé štedré ruky požehnati račil: A nebo kdnž někdo k wů  
li ďabku kterémuž slaužj oheň podkládá. Evagtius pisse/  
že w Měste Konstantynopoli žena gedna s swjcn zazřetau  
kteráz gj od ďábľa přineššena byla / Město podpálila / kte  
rěž do čtvrteho dne hořelo / tak že w něm co bylo nepře  
kněgšjho / nendražšjho y několiko tishc domů gest zkaženo  
a w niweč obráceno. Počtwrtě / pocházj oheň od paliců /  
gačowj gsau mnozj Žebráci / Kábewé / wěžňowé / a Cygá  
nj / kterj penze berau od Židů / Turků / a giných Gmēna  
Božjho nepřatel / a tak potomně zapalugi Města / Dědi  
ny / a neb cokoliwěť giného. Popátě / pocházj oheň od  
zlé čeládky / od služebnjků / nebo děwek / kterj gestli magj  
nēgačowj hněw na své Panny nebo Panj / tedy aby se mo  
hli nad nimi wymsiti / obrněg magj domy nebo stodolj ge  
gich zapalowati / gačož se stalo w Kragině Blaskě w Mě  
stě Padwa / kdež wšjše půlkrētiho tishce domů pogednau  
šhořelo od ohně kterj nēgačj lofr a pacholek bezbožnjch po  
dložil w domě Pána swého. Possestě / pocházj oheň ně  
kdy od Panů tyranských / kterj poddaným swým nic do  
brjho nepřegj / než w secko zlé winjugi. Dero Cēsar  
Rjmský co mohl zleho viniti swým poddaným to učinil.  
Gednoho času na několik a mystech rozkázal Město Rjm  
podpáliti / tak že škrze takowj oheň mnoho set domů šho  
řelo: Ano kdnž Město hořelo / sám w swém Palácj stál / a  
s welikau radostj a wesselostj djal se na takowj oheň.

Bij

Com-

Exod. 22.  
v. 6.

3. Ex odi  
o & in vi  
diā.

4. Ab in  
cendia-  
rijs.

5. Ex Pe  
tulancia  
familie.

6. Ex Ma  
gistrato  
Tyrann  
de.





Commodus César (který mnohým lépegi Incommo-  
dus slauti mohl) ten také podobně učinil / že dal Město  
Řím podpálet / a tudy do škody veliké své poddané při-  
vesti.

A tak v této první věci L. W. vyslyšeli / odkudby a  
z jakých nástrojů často ráte oheň pocházel / a škodu ve-  
líkau lidem činil / totižto že někdy pocházel z věcí přiroze-  
ných / někdy z zlosti ďábelské / někdy také od lidí. Mezi  
tím však věděti máme / že takové věci v sečny dějí se z  
dopustění Božího / pobožným k gečich dobremu / bezbož-  
ným pak k napravení života zlého. Nebo takto mluví

Ezech: 20.  
47.

Pán Bůh v Proroka Ezechyele v kap: 20. Ať gá  
zanijím v tobě oheň / kterýž sežere v tobě kaž-  
dé dřevko zelené / y každé dřevko suché: nezhá-  
sneť plamen přeprudký / a budouť nim opále-  
ny vssecky twáře / od poledne až na pálnocy:  
A vzěj vssecké tělo, že jsem gá Hospodin za-

Oze: 1.  
14.

pálil gey: nezhasneť. A v kap. 8. v Ozeasse Proro-  
ka takto stogi psáno: že se zapomenuť Izrael na Binitěle  
svého / a nastaveť chrámů / a půda wzdekal mnoho Měst  
hrajných: protož posli oheň na Města geho / a zžije pa-  
láce geho.

Secunda  
Circum-  
stan.

Druhau věc máme: Co Pán Bůh tím minj &  
obmegsli / když takový oheň na lidské pokor-  
lenj dopausstj.

Nepřednějšj a nehlavnějšj příčina gest ta / že to  
by proto / aby hříchů a nepravosti lidské / kteréž gsau pro-  
tož Boží welebnosti / trestal y pokutowal / poněwadž  
ohá

ohavnost gest Hospodinu ten t  
psáno stogi Deut. 18. Gestli  
swatého / a do rozličných Hostory  
Bůh mnohe a rozličné hříchů oh  
Gáfo Poněprwe trestal Pán  
a zlehčenj Slova swého swatého  
Gen. 19. na Sodomských / kterýžt  
ha prázdny / že nechceli poslaucha  
Božího oznamowalo a ohlasow  
hrdali / a k tomu také w nenávisti  
wbráně.

Podruhě / trestal Pán Bůh o-  
stwy a gine z něho pocházegich hř-  
šeme na obywatelich Města Gern-  
benstwy w veliké hognosti se nach-  
cni se zapomenuť na Gméno H-  
bowali rukau swých k Bohu / a  
B té přejmno dopustil Pán Bůh na-  
jue podpálil Město a w popel obro-  
u / ale také přjinně zakázal / aby za-  
veno.

Potřetj / trestal a pokutowal  
ěliwost a ssemránj proti Gménu  
klad toho máme Num: 11. na l-  
ned z počátku takto stogi psáno: z-  
owal a styskal sobě / což se  
inu: protož slyše to Hosp-  
d / rozhněwal se náramně /  
im oheň Hospodinu a spal-  
ta. Z ssemránj a netrpěliwosti  
Bjij



erh mnohem lépegi Incommo-  
e podobně učinil / že dal Město  
sskody veliké své poddané při-  
ech L. W. wyslysseli / odkudby a  
tate oheň pocházela / a škodu we-  
e někdy pocházela z věcí přiroze-  
ské / někdy také od lidí. Mez  
že takové věci wsecky dějí se z  
něm k geich dobremu / bezbož-  
dotažkeho. Nebo takto mluví  
zechyele w kap: 20. A y gá  
i / kterýž sežere w tobě kaž-  
ždé dřevo suché: nezhá-  
ký / a budant nim opáles-  
o poledne až na pálnocy:  
že všem gá Hospodin zas-  
A w kap. 8. v Dzeasse Proro-  
apomenul Izrael na Binitele  
/ a půda wzdekal mnoho Měst  
oheň na Města geho / a zjře pa

Co Pán Bůh tím minj &  
wy oheň na lidské počo-

lawněgši přejma gest ta / že to  
prawosti lidské / kterýž gsau pro-  
trestal y pokutowal / poněwadž  
ohq

ohavnost gest Hospodinu ten kdožkoli hřích činj / galk Deut. 18.  
psáno stogj Deut. 18. Gestli se nahlédneme do Pisma  
swatého / a do rozličných Hostornj / nalezneme tam že Pán  
Bůh mnohe a rozličné hřích ohněm obyčej měl trestati.  
Gako Poněprwe trestal Pán Bůh ohněm potupu a  
zlehčení Slova swého swatého. Příklad toho máme  
Gen. 19. na Sodomských / kterýžto tak byli bezbožnj a Bo-  
ha prázdni / že nechceli poslauchať toho co se jim zestowa  
Božho oznamowalo a ohlasowalo / Pánem Bohem po-  
hřdali / a k tomu také w nenávisti měli ty kterýž ge trestali  
wbráně.

Podruhě / trestal Pán Bůh ohněm Modloslužeben-  
stwj a gině z něho pocházegich hřích / galk to poznati mů-  
žeme na obywatelich Města Gerncha / kdežto modloslužeb-  
benstwj w veliké hognosti se nacházelo / nebo tam wstí-  
eli se zapomenuli na Gméno Hospodinowo / a pozdwi-  
howali rukau swých k Bohu / galk stogj Šal: 44. Šal: 44.  
B té přejm dopustil Pán Bůh na ně mrakotu / tak že Jo-  
ue podpálil Město a w popel obrátil: a netoliko to učinil / ale také přisně zakázal / aby za tím zase nebylo wysta-  
weno.

Potřetí / trestal a pokutowal Pán Bůh ohněm netr-  
pělivost a ssemránj proti Gménu swému swatému. Příklad toho máme Num: 11. na lidu Izraelském / když  
med z počátku takto stogj psáno: A stalo se že lid stes-  
owal a stýskal sobě / což se nelíbilo Hospo-  
dinu: protož slyse to Hospodin / žeby reptal  
lid / rozhněwal se náramně / a rozjrtil se proti  
nim oheň Hospodinů a spálil zadnj díl wog-  
ka. Z ssemránj a netrpělivosti pocházj klakba. zloře-  
Bij čenstwj

Deut. 18.  
v. 12  
Qualia  
peccata  
in specie  
Deus pu-  
niat igne  
1. Verbi  
sui con-  
temptu.  
Gen 19.

2. Idola-  
triam.

Šal: 44  
v. 21

3. Mur-  
muratio-  
nem.



křesťanů a rauhánj se proti Pánu Bohu/ obzvláštně kdž  
 se oheň rozmnožuje / a prudce dotírá. Roku 1540. w  
 Kragině Misnij při gednom Měste na předměstí wšel  
 domu gednoho oheň/ Hospodár toho domu wšeligačým  
 způsobem oběhával / aby mohl takový oheň vhasiti /  
 kdž pak ten oheň wice a wice se rozmáhal/ z netrpělivosti  
 weliké/ zlořečil a rauhál se proti Pánu Bohu. To kdž  
 se stalo/ oheň gestě wice a wice se rozněcował / tak že y do  
 Města wpadl / a ge do gruntu wypálil. Tak se stalo  
 před některými lety w Čechách / že gakoýs bezbožný a  
 neposlušný synáček na krémě rauhawě řeči mluwil/ a gal  
 Kodicím svým tak y Pánu Bohu zlořečil. Co se stalo?  
 Pán Bůh dopustil na něho to/ že ho ďábel ohněm zapálil/  
 tak že z welikau bolesti od takového ohně musl zemřeti.  
 Gestli se nahlédneme sami do sebe/ nalezneme w hognosti/  
 že neoliš ginde ale y zde takové klatby a zlořečenstwj se  
 wplonawagj / ano taková zlořečenstwj rowně gafo po  
 wodení negačowá se rozplynulj. Sotwa někdo může v  
 sta otevřeti/ a hned s třemi sty wphazuje na Pána Bo  
 ha y na Pannu Marygi. A tak žádný diw není že Pá  
 Bůh ohněm tresce/ gednáf toto/ gednáf giné Město a r  
 Popel obracuge. S dalby to Pán Bůh abychom aspo  
 giž nyní zmudřeli/ a k Pánu Bohu srze pravé pokání  
 obrátili/ Nebo. gestliže to učiníme / požehnání Hospod  
 nowo gafo potof zemi přifuge nás / a gafo powodení  
 pogj nás/ stogi psáno Spr: 39. Taktokráte se to děje/  
 lidé z netrpělivosti a šemránj oddawagj se k zapowěd  
 ným prostředkům / gafo k wěštcům a k wěšticím / ab  
 srze ně mohli obohaceni býti. Co prošm / k tom  
 přirodi mnohé/ že se ďáblu oddawagj? gedné to / že so  
 o pomoc Boží zauffagj/ od něho vstupugj / a swazeť t  
 kterým se gemu při Křtu swatém zawázali roztrhugj.  
 prof

Spr: 39.  
 27.

protož děje se také z spravedlivého  
 bel nad takovými, kterjž gemu flau  
 zuge/ gim gaž flaužili tak zase odp  
 bytky gegich zapaluge / odkudž po  
 lidé do nestěstj a vzkošti vpadağj.  
 z netrpělivosti a šemránj zapomyna  
 Giž pak gaž mluwj Otec Swat  
 Nihil potentius est homine orat  
 nj na swětě nic mocnějšjho / gafo čl  
 často se objragjch. Kdž pak Mod  
 wá/ tu ďábel k takowému člowěku přj  
 mohl na duši na těle na statku y na p  
 obližiti. W Kragině Klandrij M  
 té gmenem Autmar bylo gednoho č  
 wyhořelo. Kdž se lidé zeptawali / g  
 takowého ohně/ dána gest gim zpráw  
 to/ že toho dne w Měste tom we dwan  
 stelch žádně modlitby se newplonaw  
 dy gaž z lidj duchownjch tak y swětšj  
 tženi. Gakýchž ožralců / kterjž sotn  
 wiera tuden/ také kdž ten nestiagj  
 spatřjno. Tak se dalo s Tro  
 omi sobě bezpečně počjnali/ hodowali/  
 přjssel nepřitel a Město gich sobě pod  
 Počtwrtě/ trestal a pokutował Po  
 lessně Včenj/ a bludn z něho pocházeg  
 sar byl weliký/ a gedowatý Arvan/ a t  
 ohněm zastával. Gednoho času/ což  
 likého hodné/ Gosstj postali k němu j  
 ho aby ge opatřil pobožnými a spráw  
 kterjžby ge w prawdiwě wjře Křesťi  
 ctwili. To slyšice postal gim Biskup  
 než oni falešným včenjm gsau nařaze



u Bohu/ obzvlášťeně když  
dotýrá. Roku 1540. w  
Měste na předměstí wysel  
ár toho domu wšelakým  
hl takový oheň vhasiti/  
se rozmáhal/ z netrpělivosti  
ti Pánu Bohu. To když  
se se rozněcował / tak že y do  
u wypálil. Tak se stalo  
že gakoýs bezbožný a  
rauhavě řeči mluvil/ a gal  
Bohu zlořečil. Co se stalo?  
že ho dábel ohněm zapálil/  
wého ohně musyl zemřeti.  
sebe/nalezname w hognosti/  
owé klatby a zlořečenstwy se  
přečenstwy rovně gafo po  
ly. Sotwa někdo může v  
ty wyhazuje na Pána Bo  
tak žádný diw není že Pán  
to/ gednát gine Město a n  
o Ván Bůh abychom aspo  
Bohu skrze pravé pokání  
inyme / požehnání Hospodi  
ge nás / a gafo powodení  
o. Častokráte se to děje/  
ij oddávagi se k zapovědi  
pěstcům a k wěsticům / ab  
i. Co prosím / k tom  
ddávagi? gedně to / že so  
něho vstupagi / a swazeť  
atém zawázali roztrhugi.

profi

15  
protož děje se také z spravedlivého laudu Bohu/ že ba  
bel nad takovými, kterjž gemu slaužili, moc swau proma  
zuge/ gim gaž slaužili tak zase odplacuge / domy a přis  
bytky gegich zapaluge / odkudž potom y ginj newinnj  
lidé do nestěstj a vzkořti vpadağj. Častokráte lidé  
z netrpělivosti a ssemránj zapomynagi se na Modlitby.  
Giz pak gaž mluwj Otec Swatý Chrysostomus :  
Nihil potentius est homine orante. to gest : Že ne  
nj na swětě nic mocněgšjho / gafo člowěk s Modlitbami  
často se objragič. Kdž pak Modlitba na straně zůstá  
wá/tu dábel k takowému člowěku přistup mywá / aby mu  
mohl na duři na těle na statku y na počtivosti vřtkoditi a  
obližiti. W Kragině Flandrij Město gedno znamenit  
té gmenem Autmar bylo gednoho času až do polowice  
wyhořelo. Kdž se lidé zeptawali / gačaby přejina byla  
takowého ohně/ dána gest gim zpráva / že se to stalo pros  
to/že toho dne w Měste tom we dwanaći a nebo wjce Ko  
steljch žádně modlitby se newykonáwaly / ale že gedně až  
dy gaž z lidj duchownjch tak y swětšjch nárogem byli ob  
čženi. Gačhčj ožralců / kterjž sotwa chodili a mluwili  
wiera týden/také když ten nestěstjný oheň se vřázal / gest  
spatřjno. Tak se dalo s Troganskými / že když  
oni sobě bezpečně počjnali / hodowali / zbytečně gedli a pili/  
přišel nepřitel a Město gich sobě podmanil.

Počtwrtě/ trestal a pokutowal Pán Bůh ohněm sfa  
lessně Včenj / a bludn z něho pocházegich. Valens Cý  
sar byl weliký / a gedowatý Arvan / a toho bludu mečem y  
ohněm zastáwal. Gednoho času/což gest politowánj we  
likého hodně / Gotstj postali k němu swé Legáty / žádagjce  
ho aby ge opatřil pobožnými a spravedlivými Biskupy /  
kterjžby ge w prawdivé wjře Křestianské wywěcowali a  
cwičili. To slyšjce postal gim Biskupy Arrianské / skrze  
něž oni sfalessným včenjm gsau nakáženi a podweděni.

4. Falsá  
doctrinā.



16  
Dne Nedelného v meste Valens Chas garz pisse Ful  
gostusl. j. c. 3. gest hrozne od Pana Boha spofutowa  
ny/nebo gednoho casu vstlagjee pred swymi nepratelny od  
dal se do gednoho sedlskeho dworu / aby tam mohl bezpe  
cny zustati / tedy tam zapaleny gsaue musyl hrozne skonci  
nj ziwota sweho wzpti.

5. Sabba-  
ti profa-  
natione.

Popate/hrozny P. B. trestati a pokutowati ohnem ty kte  
ryz de swatecny sobe zlehugj a ge° sobe za nic nepowazugj.  
To se znati dawá z kap: 17. Gerem: Proroka / kdež takto  
stogj na samém koncy napsáno: Gestliže neposle  
chnete mne / abyssre swetili den sobotny / a ne  
nosyli bčemen chodjce strze brány Geruzas  
lemské w den sobotny / tedy zametj oheň w  
branách geho / kteryzto zjře paláce Geruzas  
lemské / a nevhafne. Podnes nic nenj obnecne  
shho gafo zlehčenj dne swatecnjho / Debo kdyz gest swátek  
a den Nedelnj tu Kramari / ssewcy / a ginj žemesnjcy  
misto Kostela taulagj se po trzích po Jarmarchch / takž  
ani doma ani ginde stowa Bozjho nepostauchagj: Chasa  
nedobrá w rozpustilosti a w tanchch se objrá / mluwjce že  
proto dal Pán Bůh swátek / aby sobe w něm pokrato  
chwilili / a dobre wile zazili. Ale zloččená kratochwil  
strze kterauz se russj služba Bozj. W Meste Kunstat  
te w Kraginé w Frankreichu byla gedna žena / kteráž w  
den Nedelnj kdyz ginj s stowem Bozjm se objrali a geho  
postauchali / doma zustala a len fuffila. Gednoho casu  
kdyz nechťela od swého předsewzetj wstaučiti w den Nedel  
nj / wysel z domu gegjho oheň / kteryz gj spolu se dwěma  
dewčkami tak opálil / že na druhý den musyla vmřeti. Ro  
ku 1580. w Meste Arnstattu Purgkmistr Mesta toho  
dne

Vide  
Theatrū

dne Nedelného v meste horkost  
smolau roztopenau a rozpálena  
Slab na domě swém / odkudž tak  
temer půl Mesta wphorelo.  
mento ut diem Sabbathi sar  
swatecny swetil.

Possesse / pokutowal a trest  
následowánj a protiwensiwj po  
telu. Z Eliasse Proroka naps  
co Dchorpássowi s padesáti swy  
směšně Mužem Bozjm / a mlu  
dolů s hůry a oddal se do rukau  
heň spadl dolů s nebe a popál  
dwě stě padesáte mužů kteryz zle  
sus Pán garz máme napsáno v  
napřes třiden budeme slyseti m  
Bozj welagjch ge na Ewadb  
zmordowali / že poslaw woassa  
a gegich Mesto zapálil. Onen  
winus / o kterem zmjnknu čim Ma  
dnoho casu byl přissel k Walent  
se s nim strany gawowěš wěcn E  
poradil / kteréhožto Chasar nezna  
by ho přiwital / ale gestě obličej  
se postavil / a žádné odpowědi  
tak že nad takto wěcn služebnjf  
mautil / a wen zedwora s hůrem  
stalo z wofamženj oheň wen z jen  
kol Chasare se položil / gako by ge  
kdyz vzřel náramně se vlekl / a  
Martina s welikau wctiwosti př  
ho senaklonil. A netoliko to v  
E



ar garz pisse Ful  
baha spofutowa  
mi nepřátely od  
tam mohl bezpe  
sly hrozne skonče  
ati ohněm ty kte  
nic nepowazuj.  
roka/ kdež tak to  
že neposles  
obotnj/a ne  
ny Geruzas  
tjm oheň w  
ce Geruzas  
enj obněgněg  
dž gest swátek  
ginj temeslnj  
narchch/ takže  
uchagj: Chasa  
á/ mluwjce že  
něm popratoz  
ná kratochwjle  
ěště Kunstak  
ena/ kteráž w  
objrali a geho  
Bednoho času  
tiw den Neděl  
olu se dwěma  
la vmřjeti. Ko  
Města toho  
dne

due Nedělního v meli se horčosti slunečné a w suchotě daš Urbium  
smolau roztopenau a rozpálenau obliwati/ Kynnu a nebo Abrah.  
šlab na domě swém/ odkudž tak weliká škoda se stala/ že Haurij  
teměř půl Města wphorelo. A protož o člowěte Me- sub Urbe  
mento ut diem Sabbathi sanctifices, Pomni aby den Aethopo  
swátecnj swětil. li pag. mi  
h1155. ad  
finem.  
Possesťe/ pokutowal a trestal Pán Bůh ohněm pře- 6. Mini-  
následowánj a protiwenslwoj pobožných a wěrných Bět- sterij per  
telů. Z Eliasse Protoka nasmjwali se dwa Padesátnj- secuti  
w Dchorwássowi s padesáti swými/ nazbawagice geho po- nem.  
směšně Mužem Božim/ a mluwjce k němu aby estaupil  
dolů s hůry a oddal se do rukau gegich. Co se stalo? D. 1 Regi 19  
heň spadl dolů s nebe a popálil ge. Tak popálil oheň v. 9.  
dwě stě padesáte mužů kterjž zlehčowali Aarona. A Kry- Num 16  
kus Pán garz máme napsáno v S. Mat: 22. a od dnes 25.  
napřes třiden budeme slyšeti mluwj o těch kterjž Posty  
Božj wolagich ge na Swadbu Syna geho zhaněli a  
wordemali/ že postaw woaska swá zhubil ty wražedlnjky  
a gegich Město zapálil. Dneno Biskup pobožnj Mar-  
tinus/ o kterem zmjnků čim Marullus lib. 3. cap. 5. ge-  
dnoho času byl přissel k Walentinianusowi Cěsari/ aby  
st s nim stranj gawěsny wěcn Cěrkwnj welice potřebné  
poradil/ kteréhožto Cěsar neznámal bōti tak hodným/ a  
by ho přiwital/ ale gestě obličejem zřimým proti němu  
se postawil/ a žádné odpowědi slusně genu dáti nechťel/  
tak že nad taufo wěcn slugebnj tento Božj welice se zars-  
mautl/ a wen zedwora s hněwem odehazeti chťel. Co se  
stalo? wořamžemj oheň wen z země wssel/ a wssudn wůz  
kol Cěsare se položil/ gako by geho chťel spáliti; což on  
stjž vzřel náramně se vlekl/ a wstana Biskupa swěha  
Martina s welikau wctiwosti přiwital/ y také k žádosti ge-  
ho se nastlomil. A netoliko to učinil/ ale také od te chwj-  
le wsselch



18  
Sazom. 1  
8. 62; 22.

Sal: 105.  
b 5.

7. Fide-  
lium tri-  
bulatio-  
nes.

Vide Ca-  
len: Ebe-  
ri 6. Aug.

Pro no-  
bis pug-  
nat forti-  
ter ipse  
Deus.

8. Subli-  
torum er-

le wšsech giných Karatelů / gafožto Služebnjš Křysto-  
wých vprjmně milowal. Liquidò perspicieus terre-  
nam dignitatem Divinæ cedere, debere & Sacerdos  
tio præditos æquum esse etiam ab Imperatoribus  
honorari. JOHANNES Chrysostomus Biskup Kon-  
stantynopolitánský byl wphnán z Cyrkwe své / což řdný  
se stalo/ oheň z Kostela toho w němž on kázal wšsel a ško-  
du welikau učinil. Narcissus Biskup pobožný Ge-  
ruzalemský byl horlivý w swém kázání/ štrassagice lidi a  
doljšagice na hřích gich : Tohoto Biskupa aby se mohli  
posluchačowe geho něgať pozbawiti / poddali a obžalo-  
wali ho žeby se dopustil czoložstwa/ a gestli tomu není tak  
powěděl geden z žalobnjš/ aby ho Pán Bůh ohněm s ne-  
be zapálil/ což se y stalo / nebo nočního času giskra gedna  
padla na dům geho/ a gey zapálila/ takže y on sám sewšse-  
mi domáchni swými musyl w tom ohni zahynauti. A toť  
gest to co stoji psáno Žal: 105. Nolite tangere Chri-  
stos meos : nedotýkajte se pomazaných mých/ a Proro-  
kům mým nečiníte nic zlého.

Do sedmé/ Pokutowal a trestal Pán Bůh ohněm ta-  
ké přenásledování a protiwenšiwj pobožných Křesťanů.  
Anno 1546. Řdný Carolus Cšsar toho gměna V. měl  
připravené wšsecky wěcy k bogi / kterých za tým wedl proti  
Knžatům nasse° Náboženšiwj / gafo proti Kurfirštwi  
Sasštemu. Landgraffowi Halsiæ a giným/ w Braban-  
cij w Měste Mechlině opřil noč vderil. Hrom do Cšsar-  
ského Zámku/ w kterémž zapáleno gest šest set Lun pras-  
chu ručníčného/ kterých byl přistrogen na Luthernány/ tak-  
že šrže takowh oheň okolo sedm set domů spolu s Kostely  
gest popáleno a poruceno / a k tomu také wšse tři set lidí  
w takowém ohni zahynauti mizerně musyla.

Do osmé / pokutowal a podnes gestě pokutuge Pán  
Bůh ohněm zpauru a neposlušnost poddaných proti své  
Wrchno-

Wrchnosti/ gaťz toho příklad mán-  
stě paděšate mužů/ gaťz swrchu gest  
spáleno/ kterých se postavili a zbauri  
w Kragině Sasšké w Měste Ost-  
žitost a rozbrog / gednoho času pr  
Cšsar ležel w Měste. Řdný  
a pozdwiženj od Měšťanů se dala  
na Město oheň/ tak že wšsecko ten  
toho y mnoho lidí zahynulo. Po  
stráž a ruky swau drží nad Wrch-  
od něho sameho gest zřizená a vši  
ho trpěti/ aby w lehlost a potupu  
šli někdo gest takowh/ kterých se  
ni se posmíwá / gí pomlauwá / ten  
od Pána Boha očekává : Nebo  
wj/ Božjmu zřizenj se protiwj m-  
Kofu 953. gedno weliké Město  
lo proti Cšsarowi Ottonowi toh  
zle mu padlo/ nebo gest obleženo  
do fundamentu wšpáleno.  
patu Leodiensi z protiwilo se  
Karolowi z Burgundye/ cinice ge  
býti protiwneš. A poněwadž ol  
li posměšnj/ pyšnj a wšokomýš  
braz. podobný Pánu swému / a  
ně nenblížj Město/ kteréz také t  
a postaviti na stolicy při gedné  
plazů bylo s takowým nápisem  
Knžte ta gedowata Žabo  
hoto řdný to wideli vlekli se / a  
šlidili : A poněwadž sami v se



Služebník Křstos  
o perspicuus terre-  
debere & Sacerdos  
ab Imperatoribus  
tomus Biskup Kon-  
stancie své / což když  
on kázal wysšel a šlo-  
Biskup pobožný Ge-  
an / strážagice lidi a  
Biskupa aby se mohli  
iti / poddali a obžalo-  
a gestli tomu není tak  
Pán Bůh ohněm s ne-  
ho času gistra gedna  
takže n on sám se wse-  
ohni zahynauti. A tož  
olite tangere Chri-  
aných mých / a Proro-

Pán Bůh ohněm ta-  
pobožných Křesťanů.  
ar toho gména V. měl  
terýž za tím wedl proti  
ko proti Kurfürstowi  
a giným / w Braban-  
peril. Hrom do Císaře  
gest šest set Lun pras-  
en na Luthervány / tak-  
domů spolu s Kostíky  
u také wšše tři set lidí  
ne muslo.  
s gestli pokutuge. Pán  
st poddaných proti své  
Wrchno-

Wrchnosti / gažž toho příklad máme Num: 16. kdež dvě  
stě padesáte mužů / gažž swrchu gest oznámeno / ohněm gest  
spáleno / kterýž se postavili a zbaurili proti Mogýssowi.

W Kragině Sasstě w Měste Ostrburgu / stala se roztr-  
žitost a rozbrog / gednoho času právě když Lotharius  
Císař ležel w Měste. Když pak taková roztržitost

a pozdwiženj od Měšťanů se dala / dopustil Pán Bůh  
na Město oheň / tak že wšsecko téměř wyhořelo / a wedle  
toho n mnoho lidí zahynulo. Pán Bůh Wšemohauč

stráž a ruku swau drží nad Wrchností / a poněwadž ona  
od něho samého gest zřízená a wstanowená / nechce také to-  
ho trpěti / aby w lehkost a potupu byla wmozowána. Ge-

stli někdo gest takový / kterýž se Wrchnosti postavuge / z  
ní se posmívá / gi pomlauwá / ten a takový nechť pokuty  
od Pána Boha očekává : Nebo kdo se Wrchnosti protis-

wj / Božjmu zřízenj se protiwj mluwj S. Pawel Řim. 13.  
Kofu 953. gedno weliké Město w Říši / pozdwišlo se by-  
lo proti Císařowi Etkonowi toho gména prwnjmu / než

zle mu padlo / nebo gest obleženo n wybogowáno / a téměř  
do fundamentu wypáleno. Gine Město in Epilco-

patu Leodiensi z protiwilo se Pánu swému Herkog  
Karolowi z Burgundye / cinjce gemu gažž nenwětšj mohla  
byti protiwnešt. A poněwadž obywatelé Města toho by-

li posměšni / wysšni a wysokomyslnj / dali wdělati gedn os-  
braz. podobný Pánu swému / a ten rozkázali nesti před gi-  
né nenbližšj Město / kteréz také tomu Pánu poddané bylo :

a postawiti na stolicj při gedné kalužj / kdež mnoho země-  
plazů bylo s takovým nápisem : **Tuto sedj nasse.**

**Knjze ta gedowata Žaba.** Obywatelé Města to-  
hoto když to widěli vlekli se / a takový obraz na stranu  
sklidili : A poněwadž sami v sebe saudili to / že Pán ge-

E ij

ga Magi-  
str. in o-  
bedienti  
am.

Num. 16.

v. 350

Anno

1127.

Rom: 9.

v. 2

In Epis-

copatu

Leodien.

fi.

gich



gich takového svého posměchu a gegich vysoko mýslivosti  
sti bez pomsty nenechá/tedy poslal k nim nepprve posla/za  
tím pacholátko gedno s listy/žádajce gich / aby od takov  
ých věcí přestali/ a postarali se / kterakby mohli Pána  
svého spokojiti/a s nim se smýřiti. Tohoto Prátelešeho  
a Gausedského napomenutí tak sobě povázili ti Měšťas  
né/že v posla v pacholátko to dali pobiti a na kusy rozsekas  
ti. Než nedlouho za tím přitáhł Herkog a Pán gegich  
k Městu oblehl ge v dostal/a co koliv lidu bylo postřeno  
kázal biti a sťinati bez litości / kterj se pak pokrpli / a za  
tím nalezeni byli/ rozkázal dva a dva spolu svázati/ a do  
kaluže neb báhna toho při kterémž se gemu posměch stal  
pohazeti a potopiti/Město pak do gruntu vypáliti.

9. Super-  
bam e-  
dificiorū  
structu-  
ram.

Podewáté/tresce P. Bůh ohněm pýchů w budování  
neb stavení. Vměstě Antwerpij w Brabancij/obytatelé  
Města dali zbudovati welmi pěkný a nákladný Rath-  
haus/chlubice se s nim /že w celé Kragině Německé gemu  
podobného není/po několika ročích potom ten Rathhaus  
wypohel/a w popel gest obrácen.

10. Luxū.

Podewáté/ pokutuge Pán Bůh ohněm škroftnost a  
zbytečnost w vedení a pití/w oděwu a w hodování. Od-  
tud často kráte pochází smilstwo / nečistota : a giných  
žlých věcí požádání. Gest/pití/poctivě se zaobíratí /  
a dobře mysliti bůti/wěc není sama w sobě zlá / obzvláštěně  
tedy takové věci mjrně se dějí / a dobrým pořádkem bez  
vblížení lidí vbohých/a nepproice w bázi Boží. Naproti  
pak kde takové conditiones na straně zanechané bůwas-  
gi/a s onimno na každý den hodugichm bohácem Lucz  
16. towarýšstwo a bratrstwo se drží/ tu potomně také bo-  
hác zděluje se s takovým bratry ohněm tím který gemu  
gest připravený. Lita Páně 1420. Albertus Kníže  
hotního Knížetství Sasšského / kterýž weliké zalíbení w  
w lovjch a polování měl / tedy gedného času w hági ne-

daleko ležícím Lusthanz vystawěti  
dní wesselost a kratochvíl přewoží  
v ginými Krtjci mnohými na tu kr-  
stalo se / že tedy wšickni dosti se na-  
oheli, an žádný newěděl odkud wps-  
pálil/a mnohé z nich wjnem v snem  
til / že někdy wice se neprobudili :  
nau sotwa o něm wen vyskočili / a

Naposledy/ nawštěwuge Pán  
gsaulakomj/kterj cizý a k sobě nepř-  
tahugi/a tak s křivdau lidí mnohý  
Příklad té věci gest Zambry který  
shorel/1 Krá. 15. dáwa se nám naučen-  
ch gako před negakým gedem škod-  
pilností wstríhali/a wšestgať se o to  
bázi Boží živi byli/prohlýdagice na-  
wel k Esfez. w kap. 5. kdež mluwj  
3 skutky newžitečnými tmy /  
cete. Item nato/co stogi psáno  
i věci gsau prawé / kterékoli  
koli sprawedliwé / kterékoli  
milé / kterékoli dobropowěs-  
tnost/a gestli která chwála, o  
nyšlágte.

Gij následuge Třetí a posled  
Kterakby se lidé w čas takov-  
ý chowati a zprawowati m-  
Pro lepši Infformacn a naučení  
achowati máme : Nepprwe: prwe  
Pán Bůh dopaušť / magj se lidé/ ga-  
en čas života svého / pobožně chor-



a gegich wysofomyslnos-  
ali k nim neppure posta/za-  
dagice gich / aby od takos-  
se / kterakby mohli Pána  
ti. Zohoto Práteleškeho  
sobě povázili ti Měšťas-  
t pobiti a na kusy rozseka-  
l. Herkog a Pán gegich  
oliv lidu bylo postijeno  
terj se pak pokrýli / a za-  
dwa spolu swázati / a do-  
z se gemu posměch stat  
gruntu wypáliti.

tem pých w budování  
o Brabancij / obywatelě  
kny a nákladny Kat-  
ragině Německé gemu  
h potom ten Rathauz  
h ohněm skřofnost a  
a w hodování. Od-  
nečistota : a gindych  
pocitwě se zaodswati /  
sobě zlá / obzwláštěně  
obřym pořádkem bez  
ázi Boží. Naproti  
ané zanechané bowa-  
chym bohácem Lucz  
tu potomně také bo-  
něm tjm kterj gemu  
o. Albertus Knjze  
hž weliké zalíbeni w  
oho času w hági ne-

dalekě ležícím Lusthauz wystawěti dal / a tam za několiko-  
dnj wesselost a kratochwil provozowal s Kněžnau swau  
y gindymi Ktery mnohými na tu kratochwil požádanými  
stalo se / že tondy wšickni dosti se nakratochwilili a spali /  
ohněm, an žádný newědel odkud wyssel / a ten Lusthauz za-  
pálil / a mnohé z nich wjnem y snem přemožené tak zachwá-  
til / že nikdž wjce se neprobudili : Sám Knjze y s Kněž-  
nau sotwa oknem wen wyskocili / a tak žiwoty zachowali.

Napostledy / nawštěwuge Pán Bůh ohněm ty kterj  
gsau lafomj / kterj cnyh a k sobě neprindležegich statek při-  
tahugi / a tak s křiwdu lidj mnohých zbohatnauti chtěgi.  
Příklad té wěcy gest Zambry kterj na Králowštem domě  
shorel / Krá. 15. dáwa se nám naučenj / abychom se před hrj-  
ch gako před negakým gedem sřlodiwhm dussj nassich s-  
půlností wstřihali / a wšelgak se o to starali / abychom w  
bázi Boží žiwi byli / prohljdagice na napomenutj S. Pa-  
wel k Effej. w kap. 5. kdež mluwj takto : **Neobeúgte**  
**s skutky nezřitečnými tmy / ale raděgi ge tre-**  
**scete.** Item na to / co stogi psáno Filp. 4. **Kterěko-**  
**li wěcy gsau prawě / kterěkoli poctiwě / kterě-**  
**koli sprawedliwě / kterěkoli čisté / kterěkoli**  
**milé / kterěkoli dobropowěstné / gestli která**  
**tnost / a gestli která chwála, o těch wěcěch pře-**  
**myslágte.**

Gij následuge Třetj a poslednj Puňkt totiž,  
kterakby se lidé w čas takowé ohniwě plá-  
y chowati a zprawowati měly :

Pro lepsi Infformacy a naučenj trogak rozdjł tuto  
chowati máme : Neppure : prwě nežli takowé pokuty  
Pán Bůh dopauští / magj se lidé / gako y gindych po wšes-  
en čas žiwota swěho / pobožně chowati / wraueně mo-

Albertus  
Crantius  
l. 21. c. 7.  
11. Ava-  
ritiam.

Ephes. 5.  
v. 12.

Phil: 4.  
v. 8.

Tertia  
Circum-  
stantia.

Ante.







akto : Iram Domini portabo quoniam peccavi ei, Mich. 7.  
g. galsz zpywame w one Pysniice : Hnemo Pane rad nos  
anij geho ktere od nas g. galsz zpywame w one Pysniice : Hnemo Pane rad nos  
an Buh W. kteryz pti budu/ neb gsem gemu teze zhrasil / aby ch se tudy ge  
a neb zivoty / gesli se o saudu a spravedlnosti naučil / geho metlu / mne pamet  
u / w hneme swem semau rad nositi budu / a tak dale. Podruhé / aby  
alil / wode aby nas nehrom twari a oblicege nasheho neodwracovali od tech ktes  
plo / zemi, aby se podijz do skody zalostiwé vpadli / ale podle povinosti nassj  
epohybewala. Po krestianske bliznjm nassjm co nelepssjho muzeme s ochot  
tu gedenkazdy to co nosti vcinili. Serce nashe ma ljtost msti opravdowau  
dawa / ma pilne a opad takowym nestestjm: Kuce magj otworene byti k spo  
kresta ma obywatelmozenj gegich : ocima nassjma máme oplakawati / to co se  
en pretrhowali : magj prihodilo wedle napomenutj S. Pawla Rim. 12. Rom 12.  
ebryky / wedra / w Radugte se s radugjcmi / a plaete s plajcmi. v. 15.  
dati takowe lidi / kte Zase skody ohniwe magj nam slauziti k wstraze a k  
domu wynessené by napomentj nassemu. K napomenutj proto / aby chom to  
eno nebylo / gako z taktj to z nestestj czjho se neradowali mlujce: To dobre/  
ch lidi mnoho se nako dobre : skoda ze se tato wec dawno nestala / to se gim  
zisku obraceti vmegj hdy / nebo to dawno zastauzili. Takowj Epicharekaki  
magj zdaleka stati / a ali de radugjce se z nestestj bliznjho / co gineho delagj nez  
brantj / hasyti doby toliko to / ze wsetecne do saudu Bozjho se wtjragj Rad  
ropugcowati. Ka gi mluwiti máme takto : Necht tomu gest tak / gestli toho  
u Panu Bohu ma zastauzili / deg gim kastawj a dlahoshowjmagjch Pan  
i takowe plagn geh Buh swau milost / aby se obratili / a prawe pokanj cinili :  
nebo Vincit prece Pakli ze se pobožne chowali / a dobri byli / on raciž gich po  
otentem. t. g. Mo tssiti a posyliti / tak aby prut a metlu tuto Otcowskau  
a swazuge wssemo trpeliwe snasseli a o pomocj geho nezauffali. Kdo giná  
n tactum est quo te cinj / a sebe za swateho a pobožneho příkladem onoho  
restal a domy sežral Zakonnyka naduteho Luk: 18. poklada : ten a takowj  
ucenj / Napomenutj nech se ohledne na to co mluj Krystus Pan v tehoz S.  
uicenj tak / aby chom Luk. w kap. 13. temito stowj : Co se domnjwate / ze ti  
akowau plagu a po Galilegssj byli wetssj hrjssjncj nežli wssi  
ami na sebe přitáhli  
křjž na nás wložem  
a: Proroka z kap: 7

Qui stat  
videat  
ne cadat  
1 Cor. 10.  
v. 12.

Luc. 18.  
v. 11.

Luc. 19.  
v. 2.

Ami



ční gni **G**alligeffi / že takové věci trpěti? **S**ědli /  
 vojní vám: **A**le nebudete-li po káň činiti, všickni zahyn  
 a vytraze pať to sobě zachovati máme / aby žádný po př  
 štodě / straceně věci strz oheň / třikrát / čtyřikrát a nebo vyše  
 bě nesačoval nežli glau samy v sobě. **K**řdo gestli mu shon  
 za dwadecet nebo padesáte slatých / po pohodelině mluvj žeby ne  
 děl na pět set / a nebo ani na tisíc slatých. **A** tolgest hřích po  
 ti pánu Bohu: před ohněm mnozí se za tať vbohé vydavagá /  
 gednoho neymenššihó haliře w mocy a w władě své nemági / a t  
 spůsobem po jehnání Boží sobě daně zapitagi: po ohni pať co gi  
 zahynulo tať wysoce natahugi až fu podtweni / a tím spůsobem  
 nemilostredního Boha býti po kládagi / že gim takové věci glau o  
 gate. **G**eden každý před takoným hřichem neč se z ystřih  
 a nech geho nehněwá / nebo Bůh nechce posmíván býti mluvj  
 Pawel fu Galarr 6.

7.

Job i. v.

21.

2 Sam 15

V. 256

V. II. 6

Rom. 5.

V. 30

Phil. 30

V. 20.

Klaposledy ty potěšení také sloužíti nám magh štody ohnání  
 a to ponejprve takto : abyhom s Jobem a křtí : byli trpělní  
 s Dawidem pokorní : a Manassesem křemí pokorní botevní :  
 s S. Pawlem blaží Božímuposlusným. Job mluví takto : Dom-  
 nus dedit, Dominus abstulit. Dawid : g. fili nagdu mi-  
 lost před očima Hospodinovým / přivedet mne zase /  
 vložet mi g. y přibytel svůj. Pakliž řekne takto : Ne-  
 libysa mi se / ať ted sem nechť mi učiní / což se mu dobře widí.  
 Manasses w Modlitbě své mluví takto : Můj křesťám  
 na kol : na srdce svéhc / adage od tebe milosti / zhrěšil sem /  
 zhrěšil sem Pane a nepravosti své znám. A S. Pawel  
 Říms 5. Gloriamur in afflictionibus : chlubyjme se w  
 sřazených wědauce / že sřazení trpělivost působí / a trpěli-  
 vost zřusťení / zřusťený pak nadějí / a nadějet nezahabuje  
 Podruhé / máme se těšiti tím / že wšický wěc na tomto světě g. lan-  
 marně nestálé a pomínutelné / nebo Perditur in puncto quod nō  
 reparatur in anno. Co máme / to může oheň spáliti / wog. ať wšy /  
 woda zatopiti. A ponejwadž to tak g. / máme se o lepš / bezpřec-  
 nější / a na wěky trwagající přibytel starati / prohladice na to / co  
 mluví S. Paw. 1. křtí : . násle obcowán g. křtí w nebesch / odkudž  
 Spasitele očekáváwáme P. Ježíš Krista / křtí : proměň toto / ať  
 Tomuto Spasiteli nášemu Pánu Ježíši Kristu s Otcem g.  
 ho milým / y s Duchem swatým buď : čest a chwála wdáns  
 wáns od tohoto času a i na wěky wěkůw

